

✓ 1. При хвърляне на 2 зара сумата от точките е по-вероятно да е:

- а) четна;
- б) нечетна;
- в) двете вероятности са равни.

✓ 2. Нека $P(A) = 0.9$, $P(B) = 0.7$. Каква е най-голямата възможна стойност на вероятността $P(|\xi| > 6) = P(A \cup B) - P(A \cap B)$?

$$P(A \cup B) - P(A \cap B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) - P(A \cap B) = 0.9 + 0.7 - 2P(A \cap B) = 1.6 - 2 \times 0.6 = 1.6 - 1.2 = 0.4$$

$$\min P(A \cap B) = 0.6 \quad \begin{matrix} A & 0.9 \\ \hline 0.6 & B & 0.7 \end{matrix} \quad |B \setminus A| = 0.1 \quad |A \setminus B| = 0.3 \quad \text{примерно за да може } |A \cap B| = 0.6$$

✓ 3. Нека сл.в. ξ има очакване 0 и дисперсия 3. Коя е най-голямата стойност, която може да достигне вероятността $P(|\xi| > 6)$ съгласно неравенството на Чебишов.

$$P(|\xi - 0| > 6) \leq \frac{D\xi}{\varepsilon^2} \Rightarrow P(|\xi| > 6) \leq \frac{3}{6^2} = \frac{3}{36} = \left(\frac{1}{12}\right)$$

✓ 4. При какво условие Биномното разпределение има за граница разпределението на Поасон при $n \rightarrow \infty$?

$$\text{Когато } p \rightarrow 0 \quad \text{т.е.} \quad np \rightarrow \lambda$$

✓ 5. Напишете пораждащата функция на геометричното и на Биномното разпределения.

$$\text{Геометрично: } g(s) = \frac{sp}{1-sq}$$

$$\text{Биномно: } g(s) = (p+qs)^n \quad g(s) = (ps+q)^n$$

✓ 6. Намерете медианата на сл. в., имаща експоненциално разпределение с параметър 1.

$$f(x) = e^{-x}$$

$$\text{Искаме } e^{-x} = \frac{1}{2} \Rightarrow x = -\ln \frac{1}{2} = \text{Me}$$

7. Сл. В. ξ и η имат съвместна вероятностна плътност

$$f(x, y) = c(x^2 + xy), 0 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq 1.$$

а) намерете константата c ;

$$c = \frac{6}{5}$$

б) намерете съвместната функция на разпределение и функциите на разпределение на ξ и η ;

в) независими ли са ξ и η ?

8. Нека $\xi \in N(2, 5)$. Намерете разпределението на сл. в. $\xi/2 + 7.5$.

$$\frac{\xi}{2} \sim N\left(\frac{2}{2}, \frac{5}{2}\right) = N\left(1, \frac{5}{2}\right)$$

$$\frac{\xi}{2} + 7.5 \sim N\left(1 + 7.5, \frac{5}{2}\right) = N\left(8.5, \frac{5}{2}\right) = N(8.5, 2.5)$$

9. X_1, X_2, \dots, X_n е независима извадка от популация $X \in \text{Exp}(\theta)$ (т.е. вероятностната и плътност е $f(x) = \theta^{-1}e^{-x/\theta}, x > 0$). Неизместена ли е следната оценка за неизвестния параметър θ на популацията $\hat{\theta} = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n X_i}$?

$$E\left(\sqrt[n]{\prod_{i=1}^n X_i}\right) \leq E\left(\frac{X_1 + X_2 + \dots + X_n}{n}\right) = E(X_1 + X_2 + \dots + X_n) \cdot \frac{1}{n} = \frac{1}{n} (EX_1 + \dots + EX_n) = \frac{1}{n} \cdot n EX = EX$$

$$E\left(\sqrt[n]{\prod_{i=1}^n X_i}\right) \leq EX \left[E\left(\frac{X_1 + \dots + X_n}{n}\right) \text{ е неизместена и } E\left(\sqrt[n]{\prod_{i=1}^n X_i}\right) < E\left(\frac{X_1 + \dots + X_n}{n}\right) \Rightarrow E\left(\sqrt[n]{\prod_{i=1}^n X_i}\right) < EX \right]$$

10. Случайната величина X има дискретно равномерно разпределение върху числата 3, 4, 5, 6, 7, а случайната величина Y има непрекъснатото равномерно разпределение в интервала (3, 7).

а) равни ли са EX и EY ?

$$EX = \frac{1}{5}(3+4+5+6+7) = \frac{25}{5} = 5 \quad EY = \frac{(7+3)}{2} = 5 \Rightarrow EX = EY$$

б) равни ли са DX и DY ?

$$DY = \frac{(7-3)^2}{12} = \frac{4^2}{12} = \frac{4}{3} \quad DX = \sum_{i=1}^n (X_i - EX)^2 p_i = \frac{4+1+1+4}{5} = 2 \Rightarrow DX \neq DY$$

11. Напишете вероятностната плътност на Бета-разпределението

$$\xi \sim B(a, b) \quad \text{тогава} \quad f_{\xi}(x) = \begin{cases} \frac{x^{a-1} (1-x)^{b-1}}{B(a, b)}, & 0 < x < 1 \\ 0, & x \notin (0, 1) \end{cases}$$

12. Дайте определение за извадка

Извадка наричаме случайния вектор $\vec{X}(X_1, \dots, X_n)$ където n е обем на извадката. За X_1, \dots, X_n има 3 условия:

1) X_1, \dots, X_n са независими

2) X_1, \dots, X_n имат същото разпределение като на популацията X (откъдето е извадката)

3) X_1, \dots, X_n са дефинирани върху същото Ω както популацията X